

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Joliet, Ill., 12. apr. — Veliki tened je pred nami. V naši cerkvi sv. Jožefa se bodo vršili cerkveni obredi, kakor so zauzazani za veliki tened in sicer:

Veliki sredo zvečer ob pol 8. uri bodo postna pridiga in blagoslov s Presv. Rešnjim Telesom.

Veliki četrtek bode sv. maša ob 8. uri in po sv. maši bode Sv. Rešnje. Telo prenesejo v kapelo Marije Pomagaj, kjer bode shranjeno v tabernaklu v javno češčenje.

Veliki petek se prično obredi ob 8. uri. Po sv. maši bode Božji grob odkrit. Zvečer ob pol 8. uri bode molitve sv. Rožnega vence, pridiga in popravje običajnih pesmi.

Veliko soboto se bude pričela službo božja ob 7. uri zjutraj: najprej blagoslovjenje ognja, potem Velikonočne sveče, branje preročevanja, blagoslovjenje krstne vode, litanijski svetnikov in sv. maša. Blagoslovjenje velikonočnega jagnjeta in družih jedil bude veliko soboto popoldne ob 3. uri in zvečer po Vstajenju in sicer v cerkvi. Na veliko soboto zvečer ob pol 8. uri bude praznovanje Vstajenja našega Gospoda in Zvičarja s slovensko procesijo z Rešnjim Telesom po cerkvi in blagoslov z Najsvetejšim.

Veliko sredo, veliki petek in veliko soboto je zapovedan post za vse verne.

Na Velikonočno nedeljo bodo sv. maše kakor ob nedeljah, ob 6., 8., 9. in 10. uri. — Pri vseh sv. mašah se bude pobirala velikonočna kolektka za cerkev.

— Žensko društvo sv. Družine namejavajo ustanoviti slovenska dekleta in žene v Jolietu v bližnji bodočnosti ter isto priklopiti k D. S. D.

Sprejem potrejen. V seji ljubljanskega občinskega sveta dne 7. marta t. l. je župan dr. Tavčar naznani, da je prejel za slovenske vojne ranjence dar 517 kron kot čisti dohodek uprizoritev "Desetega brata" v Jolietu, kakor je citati med novicami iz stare domovine. Denar je bil odposlan iz Jolietu dne 4. avgusta 1915. Predstava "Desetega brata" se je vrnila dne 18. aprila lanskoga leta.

— Delavska kriza v stavbi obrti v Jolietu še traja, ko-to pišemo. Včeraj so začeli obravotati z "open shop", pa ni šlo po želji. Delodavci so odprli svoja vrata delavcem brez razlikovanja med unijci in neunijci. Noben unijski delavec se ni zglašil za svoje prejšnje delo pod novo vlast "open shop", in drugih je prislo malo. Unijski voditelji so izjavili, da njihove organizacije nikakor ne bodo pripoznale "open shop". Delodavci so zapretili s popolnim izporom delavcem v Jolietu, ko so unije izjavile, da noben unijski delavec ne sprejme istega dela z neunijskimi delavci. Vsled tega so poleg prvotnih stavkarjev tudi električarji, štukaturni delavci, strugari, barvarji in drugi unijski obrtniki, ki so delali do včeraj, naznani, da članji njihovih unij ne bodo delali na istem delu z neunijci v drugih obrtih. Položaj je torej kritičen. Do poravnave utegne priti vsak trenotek, ali pa šele čez več dni in tednov. Zupan Barber hoče vztrajati pri politiki "open shop" ali delavnic odpri unijskim in neunijskim delavcem.

— Ubogi sunarji! V soboto, dne 15. aprila, bodo spet volitve v Jolietu. Volivci bodo glasovali o vprašanju, ali naj mesto Joliet izda bonde v znesku \$200,000 za gradnjo novih šolskih poslopij; razun temo bodo volili tri šolske nadzornike. Gledate izdaje bondov za \$200,000 omenjanemu toliku, da je najbolje glasovati proti. Zakaj? Ker je ta denar namenjen samo za popravo in "olepšanje" le nekaterih šol v sedmi warden in se nekaj drugje, in ne v korist celemu mestu; in ker je mesto Joliet že itak tako preobloženo s šolskimi davki, kakor ne nobeno drugo mesto v državi Illinois. Torej glasujte proti! Volivci bosta v Township High school in Broadway school.

— Ženska povozila tri ženske. Nekaj miss Lottie Roth iz New Lenoxa, Ill., se je pripeljala v Joliet v pondeljek v avtomobilu, ki ga je sama gonila. Na vogli Clinton in Chicago streetov je pa pogumna šoferka povozila in ranila kar tri ženske, ki so šle čez cesto v saka zase. Šoferki je pač nedostajalo prisnosti duha, in nervozna je menjala bila, ker je predolgo gonila avto, čeprav od New Lenoxa do Jolietta ni tako daleč.

— Naše cenz. trgovce, gostilničarje in druge, ki bi radi imeli svoje oglase v velikonočni številki Am. Slovenca, še enkrat prosimo, da se zgasejo o pravem času. Velikonočna številka izide prihodnji torek, in za oglase je čas do konca tega tedna, to je, do sobote zvezcer. Nikarte pozabite!

— Kdo je "osušil" Waukegan? Ženske. Iz poročila o volitvah v Waukeganu dne 4. aprila posnemamo, da je šlo na waukeganska volišča 3,071 žensk. Večina ženskih glasov proti salinu je bila 963, večina moških glasov za salinu je bila 240, torej so ženski glasi odločili boj v prid suhačem.

Slično je bilo tudi v Plainfieldu in drugod. O te ženske!

Calumet, Mich., 10. apr. — Ker je A. S. list, da bi se moral vsaka št. prečiati od kraja do konca, lahko trdim, da ima tudi najbolj izobražene čitatelje in najboljše dopisnike (sebe nevstevši), torej ni tudi uredni A. S. med zadnjimi. Torej če kedaj kateri sotrudnik A. S. kritizira to ali ono, kar bi ne bilo prav, bi to lahko protikritiziral naš uredni in kritika sotrudnika bi šla v koš. Ker pa mi dobro prej premislimo, kaj povemo, nima niti drugi nobeden nobene pravice pobijati kritiko drugače kot le z jasnimi dokazi. "Naj čeplje sodi le kopitar" bo spet kedo zapel iz kakega kota, a to ni dosti, da med namini se jih dobri, da včasih kaj zapojo (čeprav nismo na ur. stolcu); tudi mojih par pesmic se je že tiskalo v A. S. in "Glasniku" leta 1914, in s tem sem tudi upravičen kritizirati, če se mi zljudi.

Vsem onim Calumetčanom, kateri so se naročili na A. S. med časom, ko ni domaći list izhajal: vkljub temu ostanite naročniki A. S., saj dva lista takrat ni preveč pri hiši; sicer bi pa vsak moral dobiti katoliški list.

Na neka vprašanja: Ni um deljen po učenosti, dobi tudi in možeh se kreposti. Pastirček pojte na planini, narava ka spomladni vstaja, enako barvam vsem daja: mi razločujemo cvetlice, kakor kralji in kraljice; naš duh gori se povzpena med hruminom svetnega drvenja...

John Grisch.

La Salle, Ill., 10. apr. — Dne 2. 3. in 4. aprila smo obhajali v tukajšnji slovenski cerkvi sv. Roka 40urno požnost. V nedeljo večer, 2. aprila, je pridigal Rev. Josip Stukelj, v ponedeljek Rev. Frank Podgorsek iz Whiting, Indiana in v torek za sklep Rev. Francis Mažir iz Springfield, Ill. Vsi govorili so bili lepi in dovršeni tako po obliku, kakor vsebin. Verniki so se izrecno pridno vdelevali pobožnosti in v obilnem številu pristopali k mizi Gospodovi. Že ob zdognji 4. uru zjutri jih je bilo mnogo v svetišču, da so opravili svojo velikonočno dolžnost in se pravočasno došli na svoje dnevnove delo. Blagin gospodom duhovnikom, ki so se vsem priljubili že v teh kratkih dneh, kljemočmo vsi hvaličnim srečem: Iskrena hvala in Bog povrni! Proseč pa želimo: Na svodenje!

Willard, Wis., 9. apr. — Čenjeni Am. Slovenec: — Na zadnjih občinskih volitvah dne 4. aprila sta bila izvoljena supervisorjem naša rojaka Josip Peškoj in Frank Francelj. Zupanstvo naše občine je zadnja tri leta vodil naš rojek Ignac Česnik; pri letosnjih volitvah je pa prišlo krmilo naše občine v tujce roke za dva glasa večine. Temu vzrok je, ker so se nekateri naši rojaki odcepili od naše slovenske stranke ter se priklopili k tujji protestantski in napram Slovencem nasproti stranki. Taki rojaki so v resnici obžalovanja vredni, ker se ne zavdajajo svoje narodnosti ter so rajši podlaga tujcevi peti.

Mesto Fairchild, 16 milj oddaljeno od Willarda, se je posušilo s 6 glasovi večine. Naše bližnje mesto Greenwood je se ostalo mokro s samo enim glasom večine. Pozdrav! Rodoljub.

SLIKE IN ČRTICE Z BOJIŠČA.
(Iz "Domoljuba".)

Na dan odhoda na bojišče.
(3. februarja 1916.)
(Spisal Jernej Aleš iz Podrečja.)

Z Bogom oče, mati zdrai!
Prišel je ločitve čas;
cesar kliče v boj krvavi,
domovina kliče nas.

Dragi oče! Ljubljena mati! Napočil je dan odhoda. Grem na vojsko. Zvest prisegi, pokoren višnjem povelju — odhajam v boj za vero, za cesarja in za moj mil dom slovenski. Odhajam s polnim zaupanjem na zmagu in s trdnim pričakovanjem, da se vrнем.

Bogen pojte in zastava
v boj krvavi že vihra.

Smrt me čaka ali slava;
Sreč mi ne trepeta.

Ne, mi se ne strašim; čutim se močno dovolj, da vršim svojo dolžnost, s hladnostjo slovenskega junaka čakan trenutka, ko bo treba zgrabitati morilno orožje.

Z Bogom znane mi vasice,
dragi moj domaći kraj!

Z Bogom ljubljene sestre;
bratec, roko mi podaj!

Dragi brat! Ljubljene sestre! Tudi od Vas se moram posloviti — morda za vselej. Težko mi je, da Vam obenovo ne morem podati še enkrat desnice; živo čutim v tem trenutku, kako briška je ločitev; toda upanje na srečno svjedenje me tolaži.

Odhajam, kamor so odšli že tisoči in tisoči; a — koliko jih je, ki se ne bodo vrnili nikdar! Koliko je že grobov ob bojiščih — in koliko je grobišč, ki čakajo nas!

Dolžnost mi veleva, da se Vam v

tem svečanem trenutku zahvalim za vse, kar ste mi v življenju dobrega izkazali. Nikdar Vam tega povrniti niti ne bom mogel. N. Vam izrazijo te besede čut hvaličnost, ki ga gojim v svojem srcu. Spominjati se Vas hčem povod do zadnjega izdihljaja. Sicer me navdaja zaupanje, da se bomo še videli; a ta ni mi lahko uniči ena sama sovražna svinčenka.

Ce to pa bi se mi zgodilo, tedaj končana pot božja, in konec bo težav in boja; tedaj potihne za vskitar sreča mi in sveta hribo.

Končam. — Ko boste to pismo dobili, me bo že peljal želesni konj med bojni hrum in šum. Kmalu se bomo spoprijeli s sovražnikom, kmalu se morda tudi odloči usoda moja. Če padem na polju časti in slave, ne obupuje, saj se bomo videli nad zvezdami. — Vaš hvalični sin Jernej.

Vesel trenutek za ujetnika.

Lojze Kastrun piše z Ruskega svoji sestri:

Draga moja sestra! Najprej Te lepo pozdravim in tako tudi starše. Nazzanim Ti, da sem prejel tvojo kartico. Naši vse, kakšno veselje me je obšlo, ko sem dobil po dolgih sedmih mesecih sporočilo od doma, da ste se vši zdravi in živi! Verjemi mi, tjava sestra, da sem se jokal od veselja, ko sem videl, da so to vrstne, ki jih je pisala Tvoja roka. Rekel sem in zdihnil proti Bogu: Sam ljubi Bog, Ti mi ohrani domače še nadalje! Ta me veseli, da ste le zdravi in da Vas bi se našel, ko bo dal Bog toli zaželeni mir. Meni ni hudega; sem zdrav in ravno na tem mestu, kot sem bil od začetka, kar sem v ujetništvu. Spominjam se pa vedno še na 27. pešpolku. Še bi bil rad v sredi naših vojakov, da bi pobijal Lah. Tudi tukaj sem se dolgo branil, saj več, da sem bil dvakrat ranjen, pa sem se imel korajzo. Ali zdaj je tako odločeno, da moram biti ujet.

Vas doma pa prosim, ne žalujte preveč! Res imate že dva brata v boju razen mene, a prepričani bodite, da tako velja volja božja; saj gre za vero, dom, cesarja! Želim vsem skupaj, da bi ostali zdravi.

Vojakov pozdrav domovini.

Pozdravljam te, domovja raj! Naj proslavim krasoto tvojo! Spomin kaj rad hiti nazaj v domovino mojo.

Ko zopet pomlad prihiti na zlatu polje tvoje, naj zalo s cvetjem te krasí, oj ti, domovje moje!

Iza planin mi zarja mila prav kot doma se priigra, a pred menoj je zemlja tuja, mi svet neznan je, brez srca.

In ko večerni mrak prihaja,

se hladna, mrklja noč stori;

kako vojak naj mirno spi?

Kje naj si posteljo dobr?

A postelja je že odbrana,

tam sred skalovja, vrh gora;

odeja tudi mi je tkana

iz svetih zvezdic vrh neba.

Pozdravljam te, domovja raj!

Naj tebi le moj trud velja,

in Gospodarju vojnji trum,

ki tam kraljuje vrh neba.

France Ravnikar, desetnik.

IZ LAŠKEGA BOJIŠČA

piše z dne 5. februarja Dragi Lep, pomlajev.

Slovensko smo prazovali naš "polkovni praznik", spomin 4. februar 1915 na Kastelik vrhu. Obenem je bilo včeraj otvorenje zabavališča, o katerem sem Ti že poročal, da ga gradijo tu v našem selišču. "Naš dom" lahko imenujemo po pravici to veličastno stavbo, ker tu notri bodo naši vojaki, ki pridejo sem dol na odpočitek, ob prostih večernih urah primerne duševne razvedrilja ob zvokih godbe in petja, pri kino-predstavah in v knjižnici. Poslopje je bilo za včerajno slavnost zunaj in znotraj primereno okrašeno. Velikanska dvorana, ki ima prostora za 1000 ljudi, je bila prav okusno dekorirana; da, zlepna nisem videl tako lepo dekorirane dvorane. Morda te bo zanimalo, ako Ti napišem par stavkov o slavnosti sami. Do podnebje ob 9. uru je bila v "Domu" sv. maša. Prostorna dvorana je bila polna moštva in častnikov. Med sv. mašo sta se vrstila godba in petje. Bil sem zadaj na koru med pevci. Pogled po okrašeni dvorani, pogled skozi ozenčane stebre na ličen oltarček gori na odrnu in na zbrano množico, se mi je zdel veličasten. Veličasten je bil poseben trenutek, ko je po sv. maši zasvirala godba in ko je iz par sto gradična cesarska pesem! — Popoludne ob 2. uru je pričakovalo častništvo in moštvo zunaj zabavališča visokih gostov. Po prihodu istih se je dvorana napolnila do zadnjega kotička. Slavost se je pričela... Vrstili so se pozdravni in slavnostni govor, godba in petje. Krasen je bil poetičen prolog, ki ga je zložil in govoril g. kurat T. Godba je svirala dovršeno. Poleg slovenskih pesmi "Domovini" in "Za dom med bojni grom", sta se peli tudi dve nemški. S "cesarsko himno" in trikratnim slava-klicem smo pozdravili ljubljenega vladarja. V najlepšem spominu gotovo ostane ta dan vsem udeležencem.

Danes popoludne ob 3. do 6. ure je

bil v "Domu" zopet koncert. Udeležiti se ga je smelo tudi prosto moštvo. Slični popoldanski koncerti in večerne kinopredstave se na mobetajo vsak dan. Moj dragi, ne moreš si misliti, kako človek prijetno de, ko po večnih mesecih tega čudnega življenja v gorah, med enakomernim pokanjem pušči v razsajanjem granat zopet enkrat sliši vesle zvoke godbe! Kakor popoldansko sonce privabi iz zemlje milijone cvetov, tako nekam obudi lepa godba v otrplju sreču milijon lepih spominov—obudi veselje do življenja!

Ven i zadnjih kartik sem Ti objavil, da Ti opisem natančno naše zabavališče. Bod!

Velika, enadnastropna, lesena stavba je postavljena v obliki križa. Na sredi se dviga stolpič. V pritličju je velika dvorana z odrom. Zadaj in na straneh so hodnik. Lični st

IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Darovi iz Amerike. Iz seje ljubljanskega občinskega sveta dne 7. marca 1916 poroča "Slovenec" med drugimi sledi: Župan dr. Tavčar navaja razne došle darove, med njimi Slovenski dobrodelen klub v Jolietu (predsednik Fran Skole) kot čisti dohodek uprizoritev "Desetega brata" za ranjene vojake 517 K. — Rdeči križ Ljubljana v New Yorku (tajnik Josip Pavlič) zbirko tamošnjih Slovencev za slovenske ranjence in invalide 800 K. Dvor Baraga reda katoliških hrabroštarjev (Order of Foresters) (slovenski oddelek) v Clevelandu za najbolj bedne slovensko-goriške družine 760 K. Vsem gospodom sem se zahvalil in se izroče darovi svojemu namenu.

Za varnost. Sporazumno z etapnim poveljstvom je c. kr. deželnim predsednik baron Schrwarz v Ljubljani izdal varnostno svarilo in opomin, kako ravnati, če bi se zopet pojavili nad mestom sovražni letaleci: 1. Bližanje letalcev se bo naznalo s strehom na Ljubljanskem gradu; obenem se bo ondi na stolpu obesila ponoči rdeča luč, podnevi rdeča zastava. 2. Občinstvo se mora v tem slučaju podati takoj na varno. 3. Izstrelkov ne sme uhiči pobarati ali odnesti.

Plat zvona. Ker je dočeno, da bo sedaj v Ljubljani dohod sovražnih letalcev naznanjal strel, se je ukazalo, da se bo v slučaju požara zopet bil plat zvona po vseh cerkvah, osobito v bližini ognja.

Na stroške mestne občine ljubljanske je bil pokopan šolski učenec Stanko Zvršen, ki mu je nit življenja pretrgala bomba laškega zrakoplovca. Pogreba se je udeležila deška mladina ljubljanskih šol pod vodstvom učiteljstva. Voz, v katerem je bilo položeno maldo truplo, so peljali štirje konji.

Lavorov venec. Deželnim odboru kranjski je dovolil 1000 K, da se nabavi železen lavorov venec, ki bodo na njegovih listih vrezana imena kranjskih junakov iz sedanje vojske. Venec bo visel med venci drugih dežela na zunanjih vrati cesarskega dvora na Dunaju.

Naklada na pivo. Deželnui odbor kranjski je v seji dne 23. februarja sklenil, da se deželnau naklada na pivo v letu 1916 izjemoma zviša od 4 na 8 kron.

Popis gov. živine in prasičev. Da se dobri jasen pregled, koliko je živine in prasičev v deželi, je c. kr. deželnau vladu za Kranjsko odredila popis živine po stanju z dne 6. marca 1916. Ta posej so v Ljubljani izvršile tri komisije. Na Barju, to je v Črni vasi, na Iljovici in Hajpmanci ter Karolinski zemlji (od št. 24 dalje) kakor tudi v Sp. Šiski se je popisovalo od hiše do hiše. V pravem mestu s predmestji, dalje z Dolensko cesto ter Hradeckega vasio pa se je popis vršil dne 6. in 7. marca vselej od 8. zjutraj do 2. ure popoldne v mestni posvetovalnici na magistratu.

Odlikovanje. V priznanje zasluge delovanja v prid Rdečemu križu je podelil Nj. c. in kr. Visokost nadvojvoda Fran Salvator g. Franu Jeranu, vratarju v deželnem dvorcu, bronasto častno medaljo Rdečega križa z vojno dekoracijo.

Odlikovanja pri 27. dom. polku. Vojaški zasluzni križ 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil stotnik Josip Strašek. — Srebrno hrabrosti svetinjo 1. vrste sta dobila kadeta Sigismund Kastner in Anton Gaspari. — Srebrno hrabrosti svetinjo 2. vrste je dobil desetnik Anton Strumbelj. — Bronasto hrabrosti svetinjo so dobili: poddesetnik Jakob Kofolj in Peter Pečnik, infanteristi Anton Slivnik, Alojz Peterlin, Franc Mihelič, Ivan Kurent, Andrej Kovačič in Anton Trsoglav, kadet Miroslav Motka in enol. prost. narednik Miroslav Kaiser.

Odlikovanja pri 27. črnovoj. pešpolku. Nemško vojno zasluzno svečino so dobili: stabn. narednik Anton Klun, četovodja Josip Kren in infanterist Avgust Tossi.

Draginjske podpore ljudskosloškemu in meščanskemu učiteljstvu. Na predlog deželnega glavarja je deželnui odbor sklenil draginjske podpore v enaki izmeri in enakem obsegu, kakor so se izplačale oktobra l. 1915.

Zagotovitev letošnje paše in krme. "Wiener Ztg." prima vladno naredbo, ki lansko naredbo z dne 6. maja 1915 o zagotovitvi paše in krme obnavlja tudi za letošnje leto in jo spreminja samo v toliko, da imajo žetvene komisije seznam zemljise predložiti do 1. maja, posestniki pa morajo do 15. junija dokazati, da sami rabijo svoja zemljise.

Zahvala slovenskim bolniškим stržnicam. Prejel je "Slov.". Slovenska dekleta vedo, kaj je vojska. Zato tudi ravnajo z nam po bolnišnicah prijazno in lepo. Že na soški fronti sem spoznal pozdravljnih slovenskih

deklet, še bolj pa potem v bolnišnici v Ljubljani. Izkusil sem sam na sebi in videl na drugih, kako lepo, potrežljivo in neutrudno strežejo slovenske strežnice in usmiljene sestre ranjenim in bolnim vojakom. Velikokrat sem vzdihnil sam pri sebi: Sam Bog vam budi večni plačnik! Slovenski vojaki ne bomo nikdar pozabili vaše dobre in vašega požrtvovanega dela, s katerim ste nam lajšale in nam še lajšate naše trpljenje; do smrti vam bomo hvaljezni. Važe zene in dekleta pa, ki ste ostale doma, ne pozabite svojih dragih v vojskini službi, pišite jim pogosto in pošljajte jim poštene slovenske liste in knjige. S tem jim storite neprecenljivo dobroto. Ko bomo pa božjo pomočjo in z drženimi močmi premagali vse sovražnike in se zmagovalno vrnil domov, tedaj nam prizavite šopke in vence, ki smo jih v bomo jih še pošteno zaslužili. Bog z vami in z nami! Anton Bežjak iz Sv. Antona v Slov. Goricah.

France Nemec mrtev. Kakor da bi bil slutil svojo bližnjo smrt. Dne 10. dec. piše svoji materi v Dob pri Domžalah: "Ne žalujte preveč za menoj! Ce bo božja volja, pridem domov; mi je pa Bog namenil, da bom moral dati svoje mlado, cvetoče življenje za domovino, se pa vidiva ta mgori, ker bo vedno mir. Sedaj pa Vam padam svojo denso roko v slovo v Vam zaklicem: Z Bogom! Z Bogom! Na svidenje nad evezdami!" Ni še poteklo lansko leto, do dobri mati pismo, pisano s tujo roko, ki ji naznani, da se je Francetova slutinja uresničila.

Zvon sv. Martina je tudi Tebi zapel zadnjo pesem, France! Kolikrat smo bili skup v društveni sobi, pri igrah. Bil si član društva ne samo po imenu, ampak po delu. In uprav delavnih članov nam tako manjka! Ljubil si svojo domovino. "Iz srca rad grem v boj za domovino in želim, da se enkrat zmagovalno vrнем domov." Tako mi pišeš z bojnega poja. Vrnili si se, a ne domov, ampak iz zemeljske tujine se preselil v svojo pravo domovino, kjer se zopet vidimo.

Franc Podlogar mrtev. Na ruskih bojiščih je padel ta vrlji mladenec iz Dolske župnije. Mladi Franc je bil med najmlajšimi vojaki pri 17. pp. Silno hudarje je bila njegova smrt za vse domače, zlasti za stare. Toda klicala ga je domovina na brambo, pa klical ga je tudi Bog, ki ga je ljubil.

Na koncu črnogorskega kralja. Ko so naši zasedli Lovčen, je zasijal žarek veseloga upanja tudi vojakom, ki so bili v črnogorskem ujetništvu. Med njimi je bil tudi Slovenec Fran Pikon z Dobrave. Ob potopu ladje "Zenta" si je rešil življenje s tem, da je plaval 100 ur daleč po morju do črnogorske obale. Tu je bil pridržan kot ujetnik. Ko so Črnogorci bežali iz Lovčenja, so zasedli in on se dva druga tovariša konje črnogorskega kralja v Podgorici in bežali na noči proti Cetinju, kjer so bili že naši vojaki. Konje so izročili poveljnemu. Pikon je prišel v Pulj in dobil 14 dnevnih dolust.

Odstopil je od županstva občine Trebeljevo, ki obsegajo župnije Prežganje, Janeč in Stango, župan Jožef Gale. Celih 23 let je kot župan nemorno deloval v blagor občine, ter nastopal vselej odločno kot mož katoliškega mišljenja in življenja. Bil je silno vosten na korist občine, tako da ga je prisilila, da je odložil župansko čast. Za župana je sedaj izvoljen Anton Strumbelj, ngleden posestnik iz Velikega Trebeljevega.

Dober kruh. V Ljubljani pečejo sedaj kruh iz zmesi, v kateri je peti del koruzne mokre, vsa ostala je pšenična.

Častni meščan škofojeloški. Občinski odbor v Škoji Luki je imenoval soglasno okrajnega glavarja v Kranju, g. Fr. Schitnika — zaradi mnogih zaslug v prid mestu — častnim meščanom.

Davek na žganje. Državni zakonik objavlja cesarsko naredbo, ki vnovič zvišuje dokladno davku na žganje in sicer za 40 vin. pri litru.

Nove krone pridejo v promet. Namesto sedanjega cesarskega orla bodo imele novi malii avstrijski grb, za Ogrsko kovanje krone bodo pa nosile ogrski grb.

Nesreča. V Ljubljani je voz električne železnice povozil na mestnem trgu dečka Karla Garbajs. Kolo mu je odtrgalo nogo.

Nesreča. Sprejeti so bili v bolnišnico Usmilj, bratov v Kandiji sledi ponesrečenci: Jože Ozimek, posestnik sin iz Gor. Podšumberka. Zlomil si je desno nogo v stegnu. — Anton Novak, premogar na Mirni. Zlomil si je levo nogo v stegnu. — Zvonimir Vitek, učenec ljudske šole v Mokronogu. Zlomil si je levo nogo v goleni, ko se je sankal na snegu. — Janez Golob, posestnik na Srebrničah, se je ponesrečil pri krožni žagi. Žaga mu je prezerala palec in dan do sredine na desni roki.

Obzgala se je. Marija Šterk iz Staregatrga pri Črnomlju je 15. februarja

1. prišla s petroljko zraven postelje. Ta se je prevrnila in vžgala se je postelja. Šter, katera je ležala v postelji, je zadobila opeklino in je vsled teh umrla.

Škocijan pri Mokronogu. Naša hranilnica je zaključila svoje račune za 1. 1915. Ti izkazujejo 410,447 K 9 vin. prometa. Vložilo se je 93,313 K 27 vin, vrnilo pa 49,967 K 40 vin. Rezervni zgradili je narastel na 10,100 K. Pa dasi je bilo toliko denarja vloženega v vrnjenega, vendar ga je še prav veliko med ljudstvom. Se vedno se dobe nameček nekateri zlobneci in nedviedni, ki ljudi hujskajo zoper hranilnice, češ, da denar v njih ni varen, da ga sploh ne sprejemajo več, da bodo morali celo vlagatelji hranilnic plaćavati, da bodo iste sprejemale njih denar itd. itd. In takim hujskcem, pa kakemu vražarskemu ženitcu, ki vedeče je prekuje prihodnje reči o vojski, o vojakih, o padilih, ujetnih itd., takim se tako zvesto verjame, da bi človek ne mislil, da živimo v 20. stoletju. O koliko je še lahkovnosti in premagali vse sovražnike in se zmagovalno vrnil domov, tedaj nam prizavite šopke in vence, ki smo jih v bomo jih še pošteno zaslužili. Bog z vami in z nami! Anton Bežjak iz Sv. Antona v Slov. Goricah.

Božja kazan. Stotnik Sporer je sporočil nekemu koroškemu župniku, da so nekaj naših vojakov presestnili plazovi. Na pomoč poslano moštro je pa laški izdajalec napadal in obstrelijeval, žal ne brez uspeha. Veli naši akrijski vojaki so pa klub temu vršili samaritansko delo in rešili vse zasute može, razen enega. Božja kazan je pa Lahu sledila za petami. Nan so se vsuli veliko hujši plazovi, kot na naše; pokopali so mnogo ljudi, ki jih pa niso resili, ker so mislili, da smo tudi mi tako brezvrestni, kakor oni.

Božja kazan. Stotnik Sporer je sporočil nekemu koroškemu župniku, da so nekaj naših vojakov presestnili plazovi. Na pomoč poslano moštro je pa laški izdajalec napadal in obstrelijeval, žal ne brez uspeha. Veli naši akrijski vojaki so pa klub temu vršili samaritansko delo in rešili vse zasute može, razen enega. Božja kazan je pa Lahu sledila za petami. Nan so se vsuli veliko hujši plazovi, kot na naše; pokopali so mnogo ljudi, ki jih pa niso resili, ker so mislili, da smo tudi mi tako brezvrestni, kakor oni.

Božja kazan. Stotnik Sporer je sporočil nekemu koroškemu župniku, da so nekaj naših vojakov presestnili plazovi. Na pomoč poslano moštro je pa laški izdajalec napadal in obstrelijeval, žal ne brez uspeha. Veli naši akrijski vojaki so pa klub temu vršili samaritansko delo in rešili vse zasute može, razen enega. Božja kazan je pa Lahu sledila za petami. Nan so se vsuli veliko hujši plazovi, kot na naše; pokopali so mnogo ljudi, ki jih pa niso resili, ker so mislili, da smo tudi mi tako brezvrestni, kakor oni.

Božja kazan. Stotnik Sporer je sporočil nekemu koroškemu župniku, da so nekaj naših vojakov presestnili plazovi. Na pomoč poslano moštro je pa laški izdajalec napadal in obstrelijeval, žal ne brez uspeha. Veli naši akrijski vojaki so pa klub temu vršili samaritansko delo in rešili vse zasute može, razen enega. Božja kazan je pa Lahu sledila za petami. Nan so se vsuli veliko hujši plazovi, kot na naše; pokopali so mnogo ljudi, ki jih pa niso resili, ker so mislili, da smo tudi mi tako brezvrestni, kakor oni.

Božja kazan. Stotnik Sporer je sporočil nekemu koroškemu župniku, da so nekaj naših vojakov presestnili plazovi. Na pomoč poslano moštro je pa laški izdajalec napadal in obstrelijeval, žal ne brez uspeha. Veli naši akrijski vojaki so pa klub temu vršili samaritansko delo in rešili vse zasute može, razen enega. Božja kazan je pa Lahu sledila za petami. Nan so se vsuli veliko hujši plazovi, kot na naše; pokopali so mnogo ljudi, ki jih pa niso resili, ker so mislili, da smo tudi mi tako brezvrestni, kakor oni.

Božja kazan. Stotnik Sporer je sporočil nekemu koroškemu župniku, da so nekaj naših vojakov presestnili plazovi. Na pomoč poslano moštro je pa laški izdajalec napadal in obstrelijeval, žal ne brez uspeha. Veli naši akrijski vojaki so pa klub temu vršili samaritansko delo in rešili vse zasute može, razen enega. Božja kazan je pa Lahu sledila za petami. Nan so se vsuli veliko hujši plazovi, kot na naše; pokopali so mnogo ljudi, ki jih pa niso resili, ker so mislili, da smo tudi mi tako brezvrestni, kakor oni.

Božja kazan. Stotnik Sporer je sporočil nekemu koroškemu župniku, da so nekaj naših vojakov presestnili plazovi. Na pomoč poslano moštro je pa laški izdajalec napadal in obstrelijeval, žal ne brez uspeha. Veli naši akrijski vojaki so pa klub temu vršili samaritansko delo in rešili vse zasute može, razen enega. Božja kazan je pa Lahu sledila za petami. Nan so se vsuli veliko hujši plazovi, kot na naše; pokopali so mnogo ljudi, ki jih pa niso resili, ker so mislili, da smo tudi mi tako brezvrestni, kakor oni.

Božja kazan. Stotnik Sporer je sporočil nekemu koroškemu župniku, da so nekaj naših vojakov presestnili plazovi. Na pomoč poslano moštro je pa laški izdajalec napadal in obstrelijeval, žal ne brez uspeha. Veli naši akrijski vojaki so pa klub temu vršili samaritansko delo in rešili vse zasute može, razen enega. Božja kazan je pa Lahu sledila za petami. Nan so se vsuli veliko hujši plazovi, kot na naše; pokopali so mnogo ljudi, ki jih pa niso resili, ker so mislili, da smo tudi mi tako brezvrestni, kakor oni.

Božja kazan. Stotnik Sporer je sporočil nekemu koroškemu župniku, da so nekaj naših vojakov presestnili plazovi. Na pomoč poslano moštro je pa laški izdajalec napadal in obstrelijeval, žal ne brez uspeha. Veli naši akrijski vojaki so pa klub temu vršili samaritansko delo in rešili vse zasute može, razen enega. Božja kazan je pa Lahu sledila za petami. Nan so se vsuli veliko hujši plazovi, kot na naše; pokopali so mnogo ljudi, ki jih pa niso resili, ker so mislili, da smo tudi mi tako brezvrestni, kakor oni.

Božja kazan. Stotnik Sporer je sporočil nekemu koroškemu župniku, da so nekaj naših vojakov presestnili plazovi. Na pomoč poslano moštro je pa laški izdajalec napadal in obstrelijeval, žal ne brez uspeha. Veli naši akrijski vojaki so pa klub temu vršili samaritansko delo in rešili vse zasute može, razen enega. Božja kazan je pa Lahu sledila za petami. Nan so se vsuli veliko hujši plazovi, kot na naše; pokopali so mnogo ljudi, ki jih pa niso resili, ker so mislili, da smo tudi mi tako brezvrestni, kakor oni.

Božja kazan. Stotnik Sporer je sporočil nekemu koroškemu župniku, da so nekaj naših vojakov presestnili plazovi. Na pomoč poslano moštro je pa laški izdajalec napadal in obstrelijeval, žal ne brez uspeha. Veli naši akrijski vojaki so pa klub temu vršili samaritansko delo in rešili vse zasute može, razen enega. Božja kazan je pa Lahu sledila za petami. Nan so se vsuli veliko hujši plazovi, kot na naše; pokopali so mnogo ljudi, ki jih pa niso resili, ker so mislili, da smo tudi mi tako brezvrestni, kakor oni.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen l. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inkorp. l. 1899.
v lastnem domu, 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.
Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:
Za Združene države na leto.....\$2.00
Za Združene države za pol leta.....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četrt leta.....\$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembni bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznamo
POLEG NOVEGA TUDI STARINASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziroma.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.

Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

CERKVENI KOLEDAR.

- 16. apr. Nedelja Družo.
- 17. " Ponedeljek Rudolf; Anjet.
- 18. " Torek Apolonij; Elevet.
- 19. " Sreda Leon IX. papež.
- 20. " Četrtek Veliki četrtek.
- 21. " Petek Vel. petek.
- 22. " Sobota Vel. sobota.

CVETNA NEDELJA.

Sveti Rešnjev Telo — prava enakopravnost.

Z današnjem nedeljo smo pričeli veliki teden. Največjih skravnosti naše vere se spominjam te dni. Spominjam se velike ljubezni Zveličarjeve, ki se prav posebno kaže v vstanovitvi sv. Rešnjega Telesa in v njegovem britkem trpljenju in groznim smrtil. Te dni nas opominja prav posebno sv. cerkev, da naj se okoristimo s temi dokazi božje ljubezni s tem, da vredno sprejmemo, ako tega še nismo storili, velikočno sv. obhajilo z živo vero in veliko pobožnostjo. Brez božje pomoci, ne moremo pošteno, krščansko živeti. Ni nam le posvečajo milost potrebnja, marveč potrebna nam je tudi dejanska milost. Obojo milost nam dele ali pa množe sv. zakramenti. Ako ne sprejemamo pogostokrat sv. zakramentov, bomo vedno ostali v dobrem slabotni in omahljivi, v križih in težavah pa malosrečni in obupani. Poslušaj težaj, dragi bravec, glas sv. cerkve, ki te vabi in pod smrtnim grehom celo sili k obhajilni mizi v velikonočnem času. Pa ne le zdaj, marveč prav pogostokrat sprejmi Jezusa v zakramenu sv. Rešnjega Telesa, kajti ne le cerkev, marveč tvoj Odrešenik in prihodnji sodnik sam te vabi in kljče reko: "Pridite k meni vsi, kateri se trudite, in ste obteženi, in jaz vas bom poživel." Vselej pa, kadar se približaš angeljski mizi, sprejmi nebeskega vojaka gosta s tolikim spoštovanjem, kakov so ga sprejeli današnji dan spoštivo judovske množice, ko je prihajal v slovensem spredvodu v efruzalem.

Svet mnogo govori in piše o enakopravnosti, a zastonj je boš iskal v življenju. Ako hočeš videti lep zgled enakosti in enakopravnosti, polekaj k angeljski mizi, tam smo vsi ednaki, vse enakopravni.

Govori se mnogo o enakopravnosti, češ vsi smo otroci Očeta, zakaj takoj se jednemu dobro drugemu pa slabo godi? Zakaj eden vkaže, drugi pa vhgata? Zakaj te je bogat, drugi ubog? Zakaj v nekaterih ulicah sijajne marmornate palače, v drugih pa uboge, razdrapane koče? In vendar je vsak izmed nas človek, vsak otrok istega nebeskega Očeta, vsak ud edne in iste velike človeške družine. V starih časih se o tej enakosti ničesar ni čulo, postave, veda in napačne vere so zani-

kale to jednakost. Prvi, ki je to jednakost učil, bil je Jezus Kristus, ki je učil, da smo vsi otroci jednega Očeta, ki je v nebesih. Premišljaj le par stavkov Jezusovega vzvišenega nauka in spoznal boš, kako res je povdral ednakost: "Vi pa se ne pustite učenikov imenovati, zakaj eden je vaš učenik, vi pa ste bratre. In nikogar ne imenujete na zemlji svojega očeta, zakaj eden je vaš Očet, ki je v nebesih.

Ne imenujete se učenikov; zakaj eden je vaš učenik, Kristus. Kateri je največ med vami, bodi vaš služabnik?" "Ljubite se mej seboj, kakor sem jaz vavs ljubil." Zato je sv. Pavel, ko je krstil Onejima, sužnja, pisal njegovemu gospodarju Filemonu glede Onejima: "Sprejmi ga kakor moje srce, ne več kakor sužnega, ampak namesto sužnjega preljubega brata. Ako me imam tedaj za tovariša, ga sprejmi kakor mene."

Ako pa so ljudje enaki in enakopravni po naturi, s tem še ni rečeno, da bi morali biti jednak tudi v družbenem življenju. Vsak nima prilike, sredstev in zmožnosti, da bi si pridobil velike izobrazbe; zato imamo učence in neucene ljudi. Tudi ne dela ne vsak; so nekateri, ki lenove smrde, in so drugi, ki se od ranega jutra do poznega večera trudijo; so nekateri, ki zapravljajo svoje premoženje, drugi pa, ki ga množe in kupičajo. Je torej družabna razlika mej izobraženimi in neizobraženimi, mej bogatimi in ubogimi. Ali boš mar svojega bližnjega oviral v učenju ali delu, le za to, da ostanete enak neucen in nepremožen? Ako bi hotel to storiti, bi storil veliko krivico, ker bi oviral svojega bližnjega v njegovi prostosti. Isto tako pa si krivčen, ako mu odrekaš pravico do užitka sadu njegovega učenja ali dela, ako mu odrekaš pravico do zasebnega premoženja, katero si je pridobil z dobro porabo svojih dušnih in telesnih zmožnosti. Popolna družabna enakopravnost je torej nemoguča in bila bi tudi krivčna. Da se pa ta nejednakost ne občuti prehudo, zato je skrbel naš Zveličar, ki vkaže bogatim skrbeti za revce. "Gospod oboža in obogati, poniza in povilk." On zdigne potrebnega iz prahu, in izvleče siromaka iz blata, da sedi pri knezih, ter sprejme veličasten sedež." "Bog ne bo nikomur gledal na obraz in se ne bo bal mogočnosti nobenega, zakaj on je nizkega in mogočnega vstvaril in za vse enako skrb." Zato kliče Bog sam gorje onim bogatim, ki nočejo skrbeti za uboge in onim mogotcem, ki prezirajo svoje podanice. V potrdilo teh svojih naukov je vstanovil zakrament sv. Rešnjega Telesa, ki je ob jednem zakrament prave kraščanske enakopravnosti.

Premišljaj in občuduj, dragi bravec, milega Zveličarja v dvorani zadnje večerje. On se prepasa s prepasnikom in začne umivati noge apostolom, zato, da more to ganljivo dejanje združiti s pomenljivim nankom: "Veste, kaj sem vam storil? Vi me kličete: Učenik in Gospod! in prav pravite: sem tudi. Ako sem tedaj jaz, Gospod in Učenik vam noge umil, morate tudi vi eden drugemu noge umivati. Zgled namreč sem vam dal, da ravno tako, kakor sem jaz vam storil, tudi vi sto-

opralo zlo, katero je prinesla razkolna reformacija." (Lib. II, Epist. 202). Podobno govoril tudi Theodore Beza, nek drugi reformator: "Naši ljudje sledijo vsakemu vetrju. Če veš kaj verujejo danes, ne veš kaj bodo verovali jutri. Niti ene točke ni, katero bi nekateri imeli za versko resnicu, da bi je drugi ne zavrgli kot brezboštvo." (Epist. ad And. Dudit.)

Pa ne samo, da se razne verske skupine ne strinjajo med seboj, kakor bi kdo prizakoval, ampak član ene skupine se ravno tako ne strinjajo. Kar je bilo pri njih verska resnica, zavrženo danes kot nevera. Vsa doba od začetka protestantstva, cela štiri stoletja je nastiana s podrtjanimi zavrženimi naukov, katere so najprej pridržali, potem dvomili o njih, nato jih spremeniли, nazadnje pa zavrgli. Da je pekel večen, da je vera potrebná, da so zakramenti potrební, da je bila Marija devica, da je bil Zveličar Bog in veliko drugih naukov so spravili v knjigo pravljic. Tako je v nekaterih cerkvah ostalo le malo skupnega razven tega, da je Bog naš oče in da smo vsi ljudje bratje in sestre, kar bi bil vsakdo lahko oznanjal v Rimu, brez da bi se mu bilo treba dati, da bi z življenjem moral plačati svoj nauk. Če bi mogel Luther ali Calvin ali Zwigli ali kak drugi takozvani reformator, obiskati cerkve, katere je vstanovil pred tristo leti, bi ne našel ničesar drugega svojega, kakor ime.

Kjer ni vezi edinstva s preteklostjo, tudi ni verske vezi med sedanjimi člani. Zelo težavno je najti le nekaj članov ene protestantske cerkve, kateri bi se vjemali v vseh verskih točkah. Vsak ima svoje mnenje o stvari. Zato se stare ločine vedno cepijo v nove; njihova imena so ravno tako čudna, kakor so čudni njihovi nauki. Za zgled vzemimo baptistovsko cerkev, kateri pravijo, da šteje štiri milijone vernikov v tej deželi. V svojih naukih se tako slabo vjemajo, da je iz nje zrastlo tri najstnih ver, katerih vseka trdi, da ima pravi evangeli. Od tod pridejo navadno severni baptisti, navadni južni baptisti, navadni črni baptisti, baptisti sedemkratne dne, baptisti proti volje, baptisti izvirne proti volje, splošni baptisti, združeni baptisti, ločeni baptisti, baptistovska Kristusova cerkev, prvotni baptisti in nazadnje staro dvovidno v duhu predstevnici baptisti. Enake razmere vladajo v drugih verah. Tako ima presbiterianska cerkev dvanajst razločnih oddelkov, ki se vsi v veri razlikujejo, metodistska sedemnajst, luteranska dvanajst. Da tudi tam, kjer se stara verá ne deli v nove sekete, se vjemajo le v tem, da so vse needini. Kar je rekel Dr. Ryle, anglikanski škof v Liverpoolu, pred nekaj leti o svoji cerkvi, se deloma ali popolno strinja z drugimi protestantskimi cerkvami: Angleška cerkev je v takem zmešanem stanju, brezvladju in brezpostavnosti, da se ne brigajo cisto nič, kaj duhovnik veruje." Za zgled smo videli Rev. Dr. Samuela T. Carter, iz nassauškega prezbiterstva, na Long Islandu. Ta človek sploh ni maral v sili in zlatu, berač v raztrganih cunjah, sodnik v svoji oblasti in jetnik v svoji spokornosti. Pri obhajilni mizi odloži vladar svoje često, papež svoje pastirščice in vojak svojo sablo, tukaj neha vsaka razlika in vsak se mora enako skesanato traktati na svoja prsa. Vse brez izjeme kliče in vabi Jezus, zlasti pa one, ki se trudijo in so obteženi. "Pridite k meni vsi, kateri se trudite, in ste obteženi; in jaz vas bom poživel." O kako prešnjo, kako ganljivo vabilo! Ali se mar, dragi bravec, ne boš odzval temu prepričajušemu vabišu? Gospod ima pripravljenih za te pravino tolaž. Z njim zdržen naš boš mir vesti, pogum v težavah, pomoč v življenju in tolažu v smrti.

(Nadaljevanje sledi.)

O MIRU.

Zadnji čas so se zopet razlezle govorice, da je pričakovali skorajšnjega miru. Nekateri so imeli novce iz železa. Sizakani so kovali denar iz cina. Drugi narodi so imeli denar iz zlata, srebra in bakra, celo iz medi. Fenici so bili prvo ljudstvo, ki je rabilo denar. Grki in Rimljani so imeli na svojih novcih vtišnjene živali. Cesar je dal prvi natisniti na nove svoje slike, kar so potem posnemali vsi njegovi nasledniki. Na najstarejših novcih niso vtišnjeno nobene besede. Denar iz poznejših dob pa ima tudi že besedilo, kar znamenja v temeljni pogoj, zunanjimi vplivi in tipičnimi "uspehi". Navajamo samo nekoliko zanimivih zločinov iz te knjige. — Tatovrhovnik n. pr. opozoril v Monakovem gospodarju, predno zapusti restavracijo, da je med njegovimi gosti znán tat površnik. Gostilničar počakal na njega v razvidnu, da so že tega leta napravili poizkus za veljavno enotnega denarja. Poizkus se ni obnesel. Sličen poizkus so napravili potem že dvakrat a obkrat je bil brezvsezen.

V 10. stoletju so kovali na Nemškem prve nove, katere so imenovali: rimski srebrni denarij ali pfenig, in solidus.

Prvi nove te vrste so bili kovanle na eni strani, njihova oblika je

bila zelo neokusna in nerodna. Bili so iz srebra ali pa iz zlata. Solidus je bil vreden 20 do 24 petic, pozneje še več.

Denarius je bil iz srebra, včasih tudi iz zlata, navadno pa iz bakra.

Potem so imeli še takozvane brakteate,

ki so bili iz samega zlata, ali iz samega srebra. Brakteate so bili v veljavni od 12. do 16. stoletja, a niso bili razširjeni v vseh delih Nemčije.

Prvi krajcarji so zagledali belli in

v 14. stoletju in sicer na Tirolskem.

Imeli so okovan križ, zato je nastalo tudi nemško ime "Kreuzer".

Krajcarje so kovali prvi bizantinski misjonarji.

V Bizanciu so že ob času Konstantina Velikega kovali na nove križi,

kar je bil bolj od srebra na vse strani.

Na koncu 14. stoletja so kovali na

zadnjih letih tudi v Italiji in Franciji.

Na koncu 15. stoletja so kovali na

zadnjih letih tudi v Španiji in Portugali.

Na koncu 16. stoletja so kovali na

zadnjih letih tudi v Franciji in Španiji.

Na koncu 17. stoletja so kovali na

zadnjih letih tudi v Franciji in Španiji.

Na koncu 18. stoletja so kovali na

zadnjih letih tudi v Franciji in Španiji.

Na koncu 19. stoletja so kovali na

zadnjih letih tudi v Franciji in Španiji.

Na koncu 20. stoletja so kovali na

zadnjih letih tudi v Franciji in Španiji.

Na koncu 21. stoletja so kovali na

zadnjih letih tudi v Franciji in Španiji.

Na koncu 22. stoletja so kovali na

zadnjih letih tudi v Franciji in Španiji.

Na koncu 23. stoletja so kovali na

zadnjih letih tudi v Franciji in Španiji.

Na koncu 24. stoletja so kovali na

zadnjih letih tudi v Franciji in Španiji.

Na koncu 25. stoletja so kovali na

zadnjih letih tudi v Franciji in Španiji.

Na koncu 26. stoletja so kovali na

zadnjih letih tudi v Franciji in Š

Družba

sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

VZJEDINENIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE.

Sedež: JOLIET, ILL.

Vstanovljena 29. novembra 1914

Inkorp. v drž. Ill., 14. maja 1915

Inkorp. v drž. Pa., 5. apr. 1916

DRUŽINO GESLO: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Predsed.—Geo. Stonich, Joliet, Ill. Podpred.—John N. Pasdertz, Joliet, Ill.

Tajnik—Josip Klepec, Joliet, Ill.

Zapis.—A. Nemanich, Jr., Joliet, Ill. Blagajnik—John Petric, Joliet, Ill.

NADZORNİ ODBOR:

1. Anton Kastello, La Salle, Ill. 2. John Stua, Bradley, Ill.

3. Nicholas J. Vranichar, Joliet, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

Stephen Kukar, Joliet, Ill. Josip Težak, Joliet, Ill.

Math Ogrin, N. Chicago, Ill.

Glasilo: AMERIKANSKI SLOVENEC, Joliet, Ill.

KRAJEVNO DRUŠTVO ZA D. S. D. se sme ustanoviti s 8. člani(icami) v kateremkoli mestu v državi Illinois in Pennsylvaniji z dovoljenjem gl. odbora. Za pojasnila pišite tajniku.

Vsa pisma in denarne pošiljatve se naj naslove na tajnika. — Vse pritože se naj pošljejo na 1. porotnika.

PRISTOPILI ČLANI(ICE).

K društvu št. 1, Joliet, Ill.: Frank Flajnik, George Veselich, Frank Witz, Anton Pruss, Jos. Prus, Louis M. Bluth, Jacob Pluth.

K društvu št. 3, La Salle, Ill.: Frank Mišjak.

K društvu št. 10, So. Chicago, Ill.: Michael Kobe.

K društvu št. 11, Pittsburgh, Pa.: Matt. Weselich, Stephen Kovačevič, Adam Kedar, John Keremsky, Katherine Keremsky.

ZVIŠAL ZAVAROVALNINO.

Pri društvu št. 5, Ottawa, Ill.: Albert Polančič.

ČLANSTVU D. S. D.

D. S. D. je dobila "Charter" ali državno dovoljenje v Pennsylvaniji, ki se glasi dobesedno:

April 5th, 1916.

Joseph Klepec, Secretary
The Holy Family Society of U. S. A.
Joliet, Ills.

Dear Sir:

I am in receipt of yours of the 30th ultimo and have also received a copy of the constitution and by-laws, financial statement and power of attorney of the Holy Family Society of the U. S. of A., and I have this day registered the society in this office as a fraternal benefit society as provided by the Act of April 6th, 1893, and it is hereby authorized to transact its appropriate business in Pennsylvania.

Very truly yours,
SAM'L W. McCULLOCH,
Acting Insurance Commissioner.Prestavljeno:
April 5, 1916.Joseph Klepec, tajnik
Družbe Sv. Družine v Zjed. državah,
Joliet, Ill.

Cenj. gospod:

Prejel sem Vaše pismo z dne 30. zadnjega; tudi sem prejel izvod ustave in pravil, ter finančno poročilo in pooblastilo, od Družbe Sv. Družine v Zjed. državah, ter sem danes vknjižil Družbo v tem uradu kot bratsko podporno družbo smislim zakona z dne 6. aprila 1893, ter je s tem dovoljena izvajati svoje tozadne posle v državi Pennsylvania.

Prav zvesti Vaš
SAM'L W. McCULLOCH,
Izvršnji zavarovalni komisar.

S tem je D. S. D. dosegla svoj prvi cilj, namreč, da ima uradno državno dovoljenje poslovanje v dveh največjih državah Unije, kjer biva skor polovica amerikanskih Slovencev in Hrvatov.

Zdaj je naši organizaciji pot odprta v dveh največjih državah, da se lahko smislim državne postave ustanavljajo društva z 8. udi obojega spola v ka-

paslo krave med prepevjanjem in vriškanjem. Nek angleški časopis prinaša namreč sledči oglas: "Išče se kravji pastir, ki pa mora imeti lep teor in znati prepevati sladke, melodične pesmi med pašo." Mogoče se pričakuje, da bode petje blagodejno vplivalo na krave ter da bodo raje jedile travo. Na vsak način pa pričakujemo na tem polju dobre pevce lepa bodočnost, ačko se bo splošno dvignil v kravah muzikalni čut. Ekscentrična sedanjost se z ljudmi res nekoliko precev norčeje.

Največji milijonarji v Nemčiji so:

Berta Krupp pl. Bohlen v Essen-Ruhr ima 233 milijonov premoženja in 18.98 milijonov letnega dohodka; knez Henckel donnersmarški in neuški 254 milijonov premoženja in 13.145 milijonov letnega dohodka; generalni konzul baron Goldschmitz-Rotschild v Frankfurtu 163 milijonov; vojvoda ujetški 154 milijonov; cesar Viljem II. 148 milijonov premoženja in 22 milijonov letnih dohodkov; pruski prestolonaslednik ima 14.8 milijonov premoženja in 1.1 milijona letnih dohodkov; kralj Friderik Avgust saški 25 milijonov, baronica Kaskel v

Draždanah 21 milijonov, baron Dahte 19, princ Ivan saški 61, princezinja Matilda saška 3, veliki vojvoda saško-weimarski 60, kralj Viljem wuertemberški 10 milijonov mark premoženja.

Kriminalna statistika.

Dokazano je, da je med zločinci več moških nego ženskih. Med tem pa se žena, ačko krne na zločinska pota, težje povrne s tega pota kakor moški. Največ zločinov izvrše ljudje v starosti od 20. do 30. leta. Kar se tiče fizičnih vzrokov zločinov, dokazuje statistika, da se zgodi v topemu poletnem času več zločinov proti osebam, v hladnem zimskem času pa proti imetju. Zanimivo je, da je med zločinci manjši odstotek poročenih ljudi kot pa neozenjenih in neomoženih; pri tem se upošteva tudi to, da postanejo oni, ki imajo otroke, težje zločinci, kakor oni ki jih nimajo. Kriminalna statistika tudi dokazuje, da so prebivalci posameznih pokrajin bolj nagnjeni k eni vrsti zločinov, drugi zopet k drugim.

Analafabeti v Evropi.

Kakor posnamemo iz lista "Soziale Kultur", živi v posameznih evropskih državah naslednje število analafabetov: v Nemčiji 0.005 odst., v Danski 0.2 odst., v Veliki Britaniji 1.0 odst., v Franciji 2.0 odst., na Nizozemskem 2.1 odst., na Finsku 4.9 odst., v Belgiji 10.2 odst., na Grškem 30.0 odst., v Italiji 31.3 odst., v Avstriji 32.4 odst., na Ogrskem 47.5 odst., v Srbiji in Rusiji 62.0 odst., na Portugalskem 70.0 odst. in v Rumuniji 75.0 odstotkov.

Od delavca do vseučiliškega profesorja.

Franc Haelka, sedaj profesor na politehniki v Tomsku, je preje delal kot litograf v tovarni za pločevinasto embalažo v Jeni. Kasneje je obiskoval umetno-obrtno šolo v Barmenu in krajevo akademijo v Lipskem. Tu je pisal več del o ornamentiki in umetnem tisku, nakar je bil na isti akademiji imenovan za asistenta. Nadaljnega njegova odlična dela na polju reprodukcijškega postopanja in umetnega tiska so dala povod, da je bil sedaj kot profesor poklican na politehniku v Tomsku.

Kako je Napoleon potoval?

V nedavno izšli knjigi se popisuje način Napoleonevega potovanja za časa njegove moči. Po celi Evropi so ga vodile vojne njegovih čet. Vecina dvorov v Evropi je bilo njegovih. Njegov štab, častniki in lajaki bi šli z njim povsod. Kadar je njegova kočija dospela do kakega dvora, so ga na stopnjach čakali baklonjenci. Njegovi službi mu odpriči vrata kočije. Vse, kar je potreboval za potovanje, je moral biti pripravljen in na svojem mestu. Navadno je imel v svojo kočijo upreženih šest konj, kateri so menjavali. Potoval je običajno po noči.

20 let poročen, a še ni videl žene.

Prav romantično je življenje nekega C. Hoskina. Že 20 let je oženjen, vendar svoje žene še ni videl, ker je bil slep. Naenkrat je po srečni operaciji spregledal in sedaj vidi prav dobro. Vse na okolu stoeče je viden in spoznal. Zelo zeli videti svojo ženo, a ona prebiva sedaj v Colorado Springs. Obvestili so jo o srečnem izidu operacije in brezvomno bode takoj prihiteka k možu.

Značilno.

Clemenceau, francoski državnik in višji ministrski predsednik, se je moral dne 4. maja 1912 podvreči težki operaciji, ki pa se je posrečila. Clemenceau so operirali v bolnišnici usmiljenih sester reda St. Souvenir, kjer bo tudi ostal, dokler ne bo popolnoma operiran. Francoski nacionalistični listi so opozarjali na to, da si je Clemenceau, ki je zagrizen sovražnik Cerkve, izbral bolnišnico katoliških nun, kljub temu, da je v Parizu vse polno sanatoriiev, ki niso v nobenem stiku s kakšnim verstvom. Značilno!

Plemenito delo zdravnika.

V bolnišnici v Chieriu se je zdravil dalje časa nek siromašen duhovnik, ki je imel na kolenu veliko rano. Zdravniki so uporabili vsa mogoča sredstva, a rana se ni zacelila. Prepričali so se, da bi se dalo tem slučaju pomoći le s prenosom koščka kože od zdravega človeka. Ker siromašni bolnik ni mogel nikogar najti, ki bi se ga usmilil in mu odstopil košček svoje kože, je upravitelj bolnišnice dr. Luigi Buschetti izjavil, da se hoče žrtvovati za klienta. Njegov tovariš dr. Tebatto mu je izrazil z ledja potreben kos kože ter ga prenesel na rano ubožnega duhovnika, ki se je čez dva do tri tedne popolnoma zacelila.

Profesor bogoslovja med kamnoseki.

V Sentešu na Ogrskem grade protestantsko cerkev. Med kamnoseki, ki so ondi zapošleni, se nahaja čuden delevac: bivši profesor na bogoslovni fakulteti v Kološvaru in cerkveni pisatelj dr. J. Gjergji. Svoj čas je radi nekega dogmatičnega konflikta popustil vseučiliško stolico in stopil v službo kot navaden drvar pri neki tvrdki v Aradu. Kasneje se je vrnil v Tordšvar, prestol v protestantizem in po-

stal pastor. Te službe se je pa kmalu naveličal in šel med kamnoseke. Gjer je pristaš Tolstojevih naukov.

Važnost časopisa v vojski.

Dunajska "Reichspost" poroča o zapisih turškega poveljnika Mahmud Muktar paša, ki so izšli v Berolinu v nemškem prevodu. Muktar paša pravi, da Turki v bolgarsko-turški vojski niso prav nič vedeli, kje da li imajo Bolgari zbrane svoje glavne moči. Mahmud paša je bil poveljnič desnega krila vzhodne turške armade v Traci. Turki so bili od Bolgarov pri Lozengradu poraženi in so se deloma v divjem begu pomikali nazaj proti Bunarsku in Vizarju. Turki še sedaj niso vedeli, kako da prodriajo Bolgari. Tedaj pa je turški poveljnik iz Cariograda dobil od turškega vojnega ministra v hravnega poveljnika brzjavko, kje da prodriajo Bulgari in kako močni da so. Brzjavka je pravila, da je to povzročil turški poslanec na Dunaju in poročil znanega vojnega poročevalca Hermenigilda Wagnerja v "Reichspost". Če ne bi bili izvedeli položaja iz "Reichsposte", pravi Mahmud Muktar paša, bi bili Turki potisnjeni proti Marmarskem morju in bi se bila moralna vsa turška armada podati. Lepa prijatelja so imeli Bulgari, ki so pustili bližu takega poročevalca. So bili pa Srbi že bolj pametni in niso pustili bližu nemških vojnih poročevalcev, čeprav so se ti zavoljo tega po nemških časopisih čez Srbe strašansko reprencili.

Muhe milijonarjev so dostikrat zelo čudne.

Mnogi milijonarji si nabavljajo razne dragocene zbirke in na tem polju dostikrat ne poznajo meje svojega ekscentričnosti. Tako se poroča o nekemu, da je kupil nek glasovir za gotovo rekordno ceno 250.000 K., in o nekem drugem, da je za enako vsto kupil štiri palce visok srebrn kozarec. Še dražje pa je plačal nek milijonar za operno kukalo, namreč 375.000 K. Vrednost tega kukala je bila v zlatu, iz katerega je bil izdelan, še več pa v biserih, s katerimi je bil posejan. V novejšem času so spoznali milijonarji dinje, kot izredno udobno priložnost za razsipanje denarja. Tako so na primer prijatelji pojedine na konjih in pojadini v rudnikih, vse te razkošne pojedine pa je prekosil nek drug milijonar s svojo bahavostjo. Pojedina, kateri so bili povabljeni gostje, samanasebi ni bila nič izrednega. Bila je tako kot navadno pri milijonarjih, zato si naj vsak misli, kakšna je bila. Šele ko so začeli sluge deliti gostom cigarete, so opazili gostje, v čim tiči presenečenje in veliki stroški dneja. V cigaretah namreč tobak ni ležal v navadnem cigaretnem papirju, pač pa v skupaj zvitih 100dolarskih bankovcih.

Spoštovanjem,

Chisholm, Minn.: John Vesel.

Collinwood, O.: Louis Novak.

Delmont, Pa.: Jos. Pavlich.

Denver, Colo.: George Pavlakovich

Ely, Minn.: Jos. J. Peshel.

Enonclaw, Wash.: Jos. Malnerich

Gilbert, Minn.: Frank Ulchar.

Gowanda, N. Y.: Frank Zore.

Great Falls, Mont.: Mat. Urich.

Hibbing, Minn.: Frank Golob.

Houston, Pa.: John Pelhan.

Indianapolis, Ind.: John Radež.

Iron Mountain, Mich.: Louis Berce.

Ironwood, Mich.: M. J. Marvin.

Kansas City, Kans.: Peter Majerle.

La Salle, Ill.: Anton Kastello in Ja-

koli Juvanci.

Lorain, O.: Jos. Perušek.

Lowell in Bisbee, Ariz.: John Grcic.

Milwaukee, Wis.: John Vodovnik.

Moon Run, Pa.: John Lustrik.

Newburg (Cleveland): John Lekan

Peoria, Ill.: M. R. Papich.

Pittsburgh, Pa.: Anton Sneller.

Pittsburgh, Pa.: Urh R. Jakobich.

Pueblo, Colo.: Mrs. Mary Buh.

Rock Springs, Wyo.: Leop. Poljanec.

Sheboygan, Wis.: Jakob Prestor.

So. Chicago, Ill.: Frank Gorenz.

Springfield, Ill.: John Peterl.

Soudan, Minn.: John Loushin.

So. Omaha, Neb.: Frank Kompare.</

Povest o dveh mestih.

Napisal Charles Dickens.

Iz angl. prevel Izidor Cankar.

PRVA KNIJIGA:
NANOVO OŽIVEL.
I. POGLAVJE.
Doba.

Bil je najboljši čas, bil je najslabši čas; bila je doba modrosti, bila je doba neumnosti; bila so leta vere, bila so leta nevere; bili so dnevi svetlobe, bili so dnevi teme; bila je spomlad upanja, bila je zima obupa; vse je bilo pred nami, ničesar ni bilo pred nami; vsi smo šli naravnost proti nebesom pot - skratka, doba je bila v toliko podobnem sedanjem, da so njeni najbolji kričavi uporni poznavci trdili, da se more n njej govoriti, kakor v dobrem, tako v hudem, le v najvišji primerjalni stopnji.

Na angleškem prestolu je sedel kralj z veliko spodnjim čeljustjo in kraljica z navadnim obrazom; na francoskem prestolu je sedel kralj z veliko spodnjim čeljustjo in kraljica z lepim obrazom. V obeli deželah je bilo gospodarjem državnih zalog kruha in rib bolj jasno kot beli dan, da je sploh vse urejeno na vekomaj.

Bilo je v letu Gospodovem tisočsedemstotinsedemdesetem. Angliji so bila v oni odlikovani dobi kakor v tej milostno dovoljena duhovna razočetja. Gospa Southcott je predkratkim dosegla svoj srečni petindvajseti rojstni dan, katerega slavno zarjo je neki proročki prostal izmed telesne straže oznanjal z napovedjo, da je že vse prizavljeno, da se London in Westminster pogreneta v zemljo. Celo duh Cock-lane je počival sele kakih dvanajst let, potem ko je iztrkal svoja poročila, kakor so duhovi preteklega leta trkali svoja (kar je nadnaravno pomanjkanje originalnosti). Angleška krona in angleški narod je predkratkim prejel s shoda britskih podložnikov v Ameriki poročila o zgolj pozemeljskih zadevah, ki so se — čudom poročamo — izkazala človeškemu rodnu vojnemu kot katerakoli naznana, ki jih sedaj prejemamo od kateregakoli piščanca Cock-laneove zalege.

Francija, splošno manj odlikovana v duhovnih zadevah kot njena sestra s ščitom in trizobom, je drčala nenavaden gladko po hribu navzdol, izdelovalje papirnatih denar in razpečavajoči ga. Pod vodstvom svojih pastirjev se je vrhutek zabaval s človekoljubnimi dejanji, kakor ko je oboščila nekega mladiča, da se mu odsekajo roke, s kleščami izdere jezik in telo živo sežge. Zelo verjetno je, da so tedaj, ko so ono siroto izročili smrti, rastla v gozdovih Francije in Norvegije drevesa, ki jih je gozdar Usoda že zaznamoval, da jih podere in razreže v deske ter zgradi iz njih neki gibljivi oder z vrečo in nožem ob njej, ki je zgodovina v strašnem spominu. Zelo verjetno je, da so isti dan že stali, zavarovani pred slabim vremenom v sirovih poslopijih obdelovavec težke zemlje krog Pariza nerodni vozovi, oškropljenci s kmetskim blatom, obvoživani od svinj, posedeni od kuretnime, ki jih je kmetovalec Smrt že odločil za svoje revolucionarne vozove. Ta gozdar in ta kmetovavec sta delala molče in nihče ju ni slišal, ko sta hodila okrog s pridusenim korakom, zlasti ker bi bilo brezboštvo in veleizdaja sumiti, da sta budna.

Na Angleškem je bilo komaj toliko rdeča in varstva, da bi se narod mogel po pravici veliko z njim bahati. Vsako noč so se dogajali celo v glavnem mestu predvsem vložni oboroženi moži in cestni napadi; družine so javno svarili, naj ne zapuste mesta, če ne izročete svoje oprave, opremni trgovinam v varstvo; nočni razbojnički je bil podnevi pošteni mestni rokodelec, in če ga je njegov drug spoznal, nagovoril in ustavil z nujivom "kapitan", mu je prijazno prestrelil glavo in odjahal; sedem razbojnike je ustavilo posto, izprevodnik je ustrelil tri in potem so stali stiže ustrelili njega samega, "ker so mu pošli naboju"; nato so opnenili voz v miru; onega velikega mogočnika londonskega lorda Majorja, je ustavil in opnenil na Turnham Greenu en sam razbojnik, oropal ga, odličnika, spričo vsega njegovega spremstva; v londonskih zaporih so se bojevali jetniki s svojimi pažniki in veličanstvo zakona je streljalo mednje s puškami, nabitim s vincem in krogli; tatoi so rezali ob dvornih sprejemnih dnevih odčinjenim lordom diamantne križe z vratu; mušketirji so prišli v St. Giles stikat za utihotapljenim blagom in ljudstvo je streljalo na mušketirje in mušketirje na ljudstvo in nikomur se ni zdel nobeden izmed teh dogodkov kaj nenaščen. Sredi tega je bil rabelj vedno zaposlen in vedno huje kot brezkosten, vedno je delal; sedaj je obeslan dolge vrste raznih hudodelcev, nato je zadrgnil v soboto nekega vlončnika, ki so ga bili prijeli v torek; sedaj je v Newgateu žigosal kar na tucate ljudem roke, potem je sežigal pamphlete pred vrati Westminster Halla; danes je končan brezščnega motrica, jutri pa nekogega tatiča, ki je bil ukrašel nekega blapcu šest pensov.

Vse te stvari in tisoč drugih podobnih so se zgodile v in precej po lju-

bem starem letu tisočsedemstotinsedemdesetem. Obkrožena od njih in med neopazenim delom gozdarja in kmetovaveca sta onadvia z veliko čeljustjo in onidve drugi z navadnim in lepim obrazom živila šimno dalje in sta uveljavljala svoje božanstvene pravice z močno roko. Tako je leto tisočsedemstotinsedemdeseteljje svoje velike in mirende malih ljudi — med drugimi tudi osebe te povesti — po potih, ki so ležale pred njimi.

II. POGLAVJE.

Pošta.

Bila je petkova noč pozno v novembetu, ko je ležala doverska cesta pred prvo izmed oseb, s katerimi se peča ta povest. Doverska cesta je ležala, kakor pred tem možem, tako tudi pred doverskim poštovim vozom, ki je ropotal navzgor po Shooters Hillu. Mož je korakal po blatu ob vozu v hrib kot ostali potniki; ne morda zato, kakor da bi imel kolikaj veselja za izprehod v takih okoliščinah, temuči zaradi strmine in oprave v blata in voza, kar je bilo tako težko, da so konji že trirat obstali in vrhutek enkrat zasukali voz po cesti počrez z upornim namenom obrniti ga nazaj proti Blackheathu. Toda vajeti in bič v voznik in izprevodnik so skupno prebrali vojno napoved, ki je prepredela namero, sicer zelo ugodno za dokaz, da so nekatere živali nadarjene z razumom; vprega se je vdala in se vrnila k svoji dolžnosti.

Z upognjenimi glavami in trepetajočimi repovi so bredli konji svojo pot skozi belo blato, spotikajo se in omahovajo včasi, kakor bi se hoteli razkosati v večjih zgibih. Kadar jih je voznik ustavljal, da se oddahnejo, s predvidnim "Ho-ho! Ho-ho!" je levvi voznik krepko stresel z glavo in z vsem na njej — kot nenavadno odločen konj, zanikava, da bi bilo mogoče spraviti voz na hrib. Kadar je voznik takoj zarožljal, se je popotnik zdržnjal, kar se nervoznemu popotniku rudo pripeti, in se je vznemiril.

Po vseh dolinah se je kuhala meglja, ki je ležla v svoji zapanjenosti po hribu navzgor, kakor zl duh, ki išče počelo in ga ne more najti. Sluzasti v zeleni mrzli hlapovi so se valili počasi skozi zrak v kolobarjih, ki so si sledili in se zagrgniali kakor valovi nezdravega morja. Bili so gosti zadosti, da so zastirali vse pred lučjo poštnih svinčilj razen svojega lastnega dela in nekaj vativih cest; para trudnih konj je puhital mednje, da se je zdelo, kakor bi hlapovi sele iz nje nastajali.

Razen prvega sta se trdila še dva druga prepotnika ob kočiji po hribu navzgor. Vsi trije so bili zamotani do lie in preko ušes in so nosili jahalne škorne. Noben ni mogel vedeti po tem, kar je videl, kaka sta druga dva, in vsak je bil zakrit z ravno toliko dejami pred dušnimi kot pred telesnimi očmi svojih dveh tovarisev. Tiste dni so se popotniki zelo bali postati zaupni po kratkem znanju, kajti vsakdo na cesti je mogel biti razbojnik ali v zvezi z razbojniki. Zadnje je bilo nadvse verjetno, ker je vsaka poštna postaja in vsaka krčma utegnila imeti koga, ki je bil v "kapitanovi" službi, začenši pri posestniku pa do zadnjega konjskega hlapca. Tako je misli sam pri sebi izprevodnik doverske pošte, ki je ropotal po Shooters Hillu navzgor o petkovo noč v novembetu leta tisočsedemstotinsedemdesetega, ko je stal na svojem posebnem prostoru zataj na vozu, potrkavaje z nogami ter upriš eno oko in eno roko na zabor z ozirom, v katerem je ležala nabasana puška vrli šester ali osmero nabitih pištol in lovskih nožev.

Doverska pošta je bila v svojem običajnem veselju razpoloženju, v katerem je izprevodnik sumničil popotnike in so popotniki sumničili drug drugega in izprevodnika, vsi skupaj pa vsakogar drugega in se je voznik zatajal le na svoje konje; o svojih konjih pa bi mogel prisesti z mirno vestjo na obavda testamenta, da niso bili sposobni za vožnjo.

"Ho-ho!" je dejal voznik. "Ho-ho! Še enkrat potegnite, pa ste na vrhu in potem naj vas zlodej vzame, kajti miči sem se zadosti, da vas spravim gor! — Joe!"

"Haloi!" je odgovoril izprevodnik. "Koliko bi utegnil biti ura, Joe?"

"Dobril deset minut čez enajst."

"Za zdaj!" je vzlkniknil ubogi voznik, "in še nismo vrh hriba! He-e-j-a! Potegnite!"

Odročni konj, zmoten od biča v najkrepkejšem zanikanju, je krepko potegnil in trije ostali konji so mu sledili. Še enkrat je zaropatala doverska pošta po hribu navzgor, jahalni škorjni njenih popotnikov pa so bredli ob njej. Oni so obstali, kadar je obstal voz in so se ga tesno držali. Če bi se kateri predzreli nasvetovati drugemu, da gresta malo naprej v meglo in tem, bi se mu tegnilo zgoditi, da bi ga na mestu ustrelili kot razbojnika.

Zadnji napor je spravil kočijo vrh hriba. Konji so obstali, da se zopet oddahnijo, in izprevodnik je stopil dol, da ovre kolo za klanee, odpreva kočije in pustil popotnike noter.

"Pst! Joe!" je zavpli voznik s svetim glasom s kožla.

"Kaj slišiš, Tom?"

Obadva sta prisluškovala.

"Jaz slišim konja, ki hiti v hrib, Joe."

"Jaz slišim konja, ki dirja, Tom," je odgovoril izprevodnik ter izpustil kljuko na vratih in naglo splezal na svoj prostor. "Gospodje! V kraljevem imenu — vsi!"

Po tem hitrem opominu je napel puško in pričakoval sovražnika.

Popotnik, o katerem govoriti ta povest, je bil na stopnicu, da gre v voz; druga dva sta sledila tesno za njim. Obstal je na stopnicu, napol v voz in napol zunaj; onadvia sta ostala na cesti pod njim. Vsi so pogledovali z voznika in prisluškovali. Voznik se je oziral nazaj in izprevodnik se oziral nazaj in celo odločni konj je napel ušesa in se oziral nazaj, ne da bi na-

sprovoval.

Vsled tihote, ki je nastopila, ko je nehalo kočijo ropotati in rožljati, in vsled tihote noči, je bilo res zelo mirno.

Sopenje konj je kočijo nemirno potresalo, kakor bi tudi ona bila razburjena. Srca popotnikov so tako glasno utripala, da jih je bilo morda mogoče slišati; vsekakor pa je ta mirna pavza govorila razločno o ljudeh, ki jim pohaja sapa in ki sapo pridržujejo in ki jim žila v pričakovovanju na glej.

Topot dirajočega konja se je naložil, bliskovito bližal po hribu.

"Ho-o!" je zavpli izprevodnik glasno, kolikor je mogel. "Stoj! Jaz bom strejal!"

Konj se je nenadoma ustavljal in med obilnim topotanjem in prhanjem je zavpli moški glas iz megle:

"Ali je to doverska pošta?"

"Vas nič ne briga, kaj je!" je odgovoril izprevodnik. "Kdo ste?"

"Ali je to doverska pošta?"

"Čemu Vam je treba to vedeti?"

"Tačni nekoga popotnika, če je."

"Katerega popotnika?"

"Gospoda Jarvisa Lorryja!"

Omenjeni popotnik je takoj pokazal, da je to njegovo ime. Izprevodnik, voznik in ostala dva popotnika so ga nezupno pogledovali.

"Ostanite, kjer ste!" je zavpli izprevodnik glas in megli, "kajti če se zmožimo, ne boste v vsem svojem življenju mogli popraviti napake. Gospod, ki se imenuje Lorry, naj takoj odgovori!"

"Kaj je?" je vprašal popotnik z malečkim glasom. "Kdo me išče? Jerry?"

"Meni ne ugaja Jerryjev glas, če je to Jerry," je mrmral izprevodnik zase. "Bolj je hripav, kot mi je všeč, ta Jerry."

"Da, gospod Lorry."

"Kaj je?"

"Brzojavka poslana za Vami, T. in Co."

"Ja poznam tega sla, izprevodnik," je dejal Lorry stopanje na cesto — pričemer sta mu bolj hitro kot vijudno pomagala odzadaj osfala dva popotnika, ki sta takoj nato zlezla v kočijo, zaprla vrata in dvignila okno. "Pride lahko bliže; vse je varno."

"Upam, da je varno, toda pridušil bi se ne," je dejal izprevodnik v osornem samogovoru. "Halo! Vi!"

"Halo! Kaj je?" je odgovoril Jerry še bolj hripavo kot prej.

"Pride v koraku! Ali ne razumeš? In če imate vrvice ob sedlu, glejte, da ne zapazim, da se jim preveč bližate z roko. Kajti jaz sem zlodej, če je treba kaj napak razumeti, in ako kaj napak razumem, ima takoj svinec opraviti. In sedaj dajte, da Vas vidim!

Oblike konja in jahača so prilezle skozi kolobarje megle in stopile ob kočijo, kjer je stal popotnik. Ježdec se je pripognil in, opazovaje izprevodnika, izročil popotniku majhen, zvit papir. Konj jezdečev je bil zasopel in obadva, konj in jezdec, pokrita z blatom od kopit konja do klobuka jezdca.

"Izprevodnik!" je dejal popotnik z glasom mirne poslovne zaupljivosti.

Čuječ izprevodnik, z desnice na kočitu dvignjene puške in z levico ob cevi ter z očesom na jezdecu, je odgovoril:

"Sire?"

"Tu se ni ničesar batil. Jaz sem iz Tellisonove banke. Saj gotovo poznate Tellisonovo banko v Londonu. Grem v Pariz po opravkih. Krono napojni pa bi mogel prisesti z mirno vestjo na obavda testamenta, da niso bili sposobni za vožnjo.

"Ho-ho!" je dejal voznik. "Ho-ho! Še enkrat potegnite, pa ste na vrhu in potem naj vas zlodej vzame, kajti miči sem se zadosti, da vas spravim gor! — Joe!"

"Haloi!" je odgovoril izprevodnik.

"Koliko bi utegnil biti ura, Joe?"

"Dobril deset minut čez enajst."

"Za zdaj!" je vzlkniknil ubogi voznik, "in še nismo vrh hriba! He-e-j-a! Potegnite!"

Odročni konj, zmoten od biča v najkrepkejšem zanikanju, je krepko potegnil in trije ostali konji so mu sledili. Še enkrat je zaropatala doverska pošta po hribu navzgor, jahalni škorjni njenih popotnikov pa so bredli ob njej.

Oni so obstali, kadar je obstal voz in so se ga tesno držali. Če bi se kateri predzreli nasvetovati drugemu,

da gresta malo naprej v meglo in tem, bi se mu tegnilo zgoditi, da bi ga na mestu ustrelili kot razbojnika.

Zadnji napor je spravil kočijo vrh hriba. Konji so obstali, da se zopet oddahnijo, in izprevodnik je stopil dol, da ovre kolo za klanee, odpreva kočije in pustil popotnike noter.

(Nadaljevanje na 7. strani.)

POVEST O CEKINIH.

Spisal Ivan Baloh.

